

Implicitnost role učitele

Jednou z nejsložitějších změn, které očekávají naši školu, bude pravděpodobně změna role učitele ve vyučování. I po mnoha snahách o reformu naší školy přetrvává v každodenní školní praxi model vyučování opírající se o dominantní a explicitně vyjádřenou pozici učitele, což umožňuje i nadále:

- **fixaci** univerzálního schématu celého vyučovacího procesu a neměnné struktury jednotlivých vyučovacích hodin založenou na frontálních metodách práce,
- **eliminaci** aktivizujících metod výuky z důvodu jejich velké časové náročnosti a neefektivnosti ve vyučování (vyučování matematice bývá v těchto souvislostech zmiňováno velice často, protože podle mnohých učitelů, ale i autorů učebnic, systém matematiky jako vědy přímo vyzývá k tomu, aby byl předáván v hotové struktuře a ne, aby byli žáci ve vyučování zdržováni a zatěžováni slepými uličkami, o nichž se již dopředu ví, že nikam nevedou).

Při uplatňování projektu jako vzdělávací strategie ustupuje učitel z pohledu žáků do pozadí (samozřejmě se tím nemění jeho odpovědnost za průběh vyučovacího procesu), a tím otvírá prostor pro jejich aktivity. Roli učitele vnímají žáci pouze implicitně, neboť:

- učitel spolu s nimi koncipuje a vyhodnocuje projekt, ale do realizační fáze zasahuje pouze v krajních případech,
- autorita učitele se neprojevuje přímými zásahy, i když je jasně definována,
- učitel řídí projekt „zvenku“, a tím může lépe reagovat na individuální potřeby žáků, na aktuální stav jejich poznání a poskytovat jim účinnější podporu.